

...PŘEKRÁSNÉ MĚSTO

Boleslav, Boleslav překrásné město. Tak se zpívá o městě, které je naším dnešním cílem. Aby bylo jasno, jedná se o Mladou Boleslav, kam se svého času rukovalo, a zřejmě některý z rekrutů složil před odchodem na vojnu své nastávající nevěstě píseň. Zda je Boleslav překrásná, můžeme posoudit sami na výletě, který však zahájíme o něco dále.

Východním bodem je Bakov nad Jizerou, respektive stejnojmenná železniční stanice. Pozor, nepoplést se zastávkou Bakov nad Ji-

foto: Čornej

Zvířetice
zerou – město! Protože Bakov nenavštívíme, řekněme si jen, že byl založen na přelomu 12. a 13. století a že tradičním řemeslem v něm bylo hrnčířství, jež bylo později nahrazeno košíkářstvím využívajícím orobincové proutí.

My se od železniční stanice, kam jsme vlakem dojeli z Prahy asi za hodinu a půl, vydáme po silnici vpravo do vsi Podhradí k východnímu značených cest (0,5 km). Odtud vystoupáme po modré ke hradní zřícenině Zvířetice (0,4 km). Zdejší gotický hrad vznikl na počátku 14. století a ve 2. polovině 16. století byl renesančně přestavěn na opevněný zámek. V letech 1693 a 1720 byl objekt poškozen požáry. Po tom druhém jej majitelé opusti-

foto: Čornej

Michalovice

li a léty z něho zbyly jen ruiny. Ze zříceniny seběhneme zpátky k rozcestníku (0,4 km). Vedla odsud také červená značka, a ačkoliv již nevede, nám to nevádí. Směle popojdeme vpřed okresní silnicí za poslední domek v Podhradí (0,35 km). U cedule ukončující obec přehupneme levou škarpu a přes rozlehlou louku přejdeme k břehu řeky Jizery, kde narazíme na polní cestu (0,35 km). Tou pak kráčíme vpravo podél řeky, přičemž na louce míváme maloplošné chráněné území Podhradskou tůň. Takto příjemně dospějeme pod Josefův Důl, jenž se rozkládá na protilehlém břehu Jizery (2,5 km). Josefův Důl byl budován od roku 1763 jako dělnická kolonie při textilní továrně. Roku 1860 nechali Leitenbergerové, majitelé továrny, postavit poblíž oblouku Jizery klasicistní zámek, který byl ozdobou Pojizeří. Zámek i textilka jsou momentálně bezprizorní a chátrají.

Ve svahu nad obcí je vidět hrobka Leitenbergerů. U Josefova Dolu se znovu napojíme na okresní silnici, po níž došlapeme do pravobřežní části obce Debrž (1,5 km).

Debrž je zmiňována v roce 1356 v souvislosti s kostelem sv. Barbory, jehož jádro pochází ze 13. století. Vedle kostela stojí zajímavá barokní zvonice z konce 17. století, osmiboká stavba na čtvercové základně a s cibulovitou šindelovou střechou. Levou část obce s hlavní pravou částí, kde se kostel i zvonice nalézají, spojuje most z roku 1923, první stavba svého druhu v republice, u níž byly použity železobetonové obloukové nosníky. My ale na most nepůjdeme a zůstaneme věrní pravé straně řeky, po

teré z Debrže vede již červená značka. Ta nás nasměruje pod rychlostní komunikaci a posléze do blízkých Michalovic s hradní zříceninou (1,65 km).

Hrad byl vystavěn ve 2. polovině 13. století rodem Markvarticů. Zdejší rodová větev se začala psát z Michalovic a ve 14. století dosáhli její příslušníci četných významných politických postavení. Leč roku 1468 rod vymřel po meči. Noví majitelé hrad neobyvali a LP 1513 je uváděn jako pustý. Velké válcové hradní věži se pro její tvar říká putna. V 19. století byla při hledání pokladu v základech podkopána, značně se vychýlila a částečně se i zřítila. Později byla stabilizována a je přístupná.

Na sousedním kopci je raně gotický kostel sv. Michala z poloviny 13. století, později novorománsky upravený. Ten je naopak nepřístupný a tak se od Michalovicke putny rychle přibližujeme s červenou značkou k Mladé Boleslavi, která nás za Podlázkami a čistíčkou vod na své periferii uvítá symbolicky Vývojovým pracovištěm automobilky Škoda (2,2 km). Za objektem pracoviště, na světelné křižovatce, přejdeme po městě konečně také na levou stranu Jizery a prakticky vstoupíme současně i do města samého.

Abychom si město pozorně prohlédli, opustíme na následující křižovatce, pod starou vodárenskou věží z roku 1554 a bývalými hradbami, červenou značku a ve stínu nevysoké pískovcové skalní stěny zamíříme vpravo Ptáčkou ulicí pod Boleslavský hrad (1 km). Založil jej pravděpodobně koncem 10. století nad soutokem Jizery a potoka Klenice kníže Boleslav II. Hrad zvaný Boleslav Mladý neboli Menší či Nový se stal záhy správním centrem kraje a pod ním, poblíž splnutí zmíněných toků, vyrostla tržní ves Podolec. V roce 1318 jej získali Michalovicové, kteří roku 1334 přenesli tržní osadu na lépe chráněné místo vedle hradu a „vysadili ji“ jako poddanské město. V 16. století byla Mladá Boleslav oporou jednoty bratrské. Roku 1600 byla povýšena na město královské. Během třicetileté války její význam upadl a nový rozvoj počal až v 19. století. Z pod hradu odbočíme na světlech Ptáček ulice na můstek přes Klenici, za můstkem se dáme hned vlevo podél potoka a po pár metrech uhneme vpravo do stoupající spojky, která nás parkovým chodníkem vlevo dovede do Pražské ulice (0,3 km). Na její druhé straně, za vchodem domku č. 165/21, je ukryt velmi cenný židovský

hřbitov s náhrobky od 2. poloviny 16. století. Nejstarší čitelný náhrobek je z roku 1604. Na hřbitově je pochován Jakob Baševí, finančník několika habsburských císařů a Albrechta z Valdštejna, první žid v rakouské říši povýšený do šlechtického stavu. Od hřbitova sejdem Pražskou ulicí na menší parkoviště za křižením s ulicí Viničnou, odkud vyběhneme po schůdkách do ulice Pražská brána, již se stočíme vzhůru ke Staroměstskému náměstí. Ještě před ním nahlédneme vlevo do boční uličky ústící na nádvoří boleslavského hradu (0,7 km). Část nádvoří je tvořeno renesančními arkádami. Hrad byl během třicetileté války zrušen a teprve ve 2. polovině 18. století našel nové využití – byla v něm zřízena kasárna. Nyní je na hradě regionální muzeum. Z nádvoří se vrátíme na Staroměstské náměstí, jenže si jej nyní neužijeme, protože první úzkou uličkou vlevo, „Myší dírou“, zahne k Tem-

foto: Čornej

Židovský hřbitov

kostelu sv. Jana Nepomuckého z roku 1727. Od něho pokračujeme na náměstí Míru a ke kruhovému objezdu (0,5 km). Před objezdem je přes volnou plochu vpravo vidět hřbitovní goticko-renesanční kostel sv. Havla z let 1533-1539 a přes prostranství vlevo je vidět zadní trakt v Čechách výjimečně trojlodní tribunové stavby renesančního českobratrského

kostela z poloviny 16. století. Za „kruháčem“ vkročíme na třídu Václava Klementa. V ní je na levé straně, za křižovatkou s Tylovou ulicí, park zakončený secesním městským divadlem z roku 1909. Na výzdobě budovy se podílel plastikami též J. Štursa. K divadlu si můžeme odskočit. Jinak spěcháme rušnou Klementovou třídou rovně, až za Laurinovu ulici, k muzeu Auto Škoda s expozicí historických i současných výrobků místní automobilky (0,75 km).

Dějiny automobilky Škoda se začaly psát v roce 1895. Tehdy pánové Laurin a Klement otevřeli dílnu na výrobu jízdních kol, v roce 1899 zkonstruovali první motocykl a roku 1905 z bran firmy vyjel první automobil. O 20 let nato byla za Laurin & Klement sloučena s koncernem Škoda, jenž roku 1991 fúzoval do společností Volkswagen. Procházku městem, a tím i výlet, přestože jsme se nestačili seznámit se všemi boleslavskými zajímavostmi, zejména s novodobější architekturou Jiřího Krohy, u muzea ukončíme a odjedeme domů z autobusového nádraží, které je jen kousíček odsud (0,2 km). Tak co, je Boleslav překrásné město? Výlet je lehký a měří celkem cca 13,7 km.

Pavel Čornej

foto: Čornej

Mladá Boleslav

palác gotického původu ze závěru 15. století. Od paláce se protáhneme protilehlým průchodem zpět na loubené Staroměstské náměstí s několika gotickými, renesančními a barokními domy a projdeme jím kolem mariánského morového sloupu z roku 1681 ke Staré radnici z let 1554-1559. Sgrafity zdobená renesanční stavba byla barokně upravena (0,4 km). Bránou v její vyhlídkové věži pronikneme k hodnotně vnitřně zařízenému kostelu Nanebevzetí Panny Marie s letopočtem vzniku na začátku 15. století a dále na Komenského náměstí k zastávce autobusů. Od zastávky přeběhneme silnici na pravou stranu. Tam jdeme šikmo přes parkoviště do Železné ulice a k baroknímu

Starší dáma se ptá letušky, kde je v letadle toaleta... „Úplně vpředu,“ odpoví slečna ochotně. Paní dojde na konec chodby, otevře dveře pilotní kabiny a vyděšeně se vrací: „Slečno, v té místnosti sedí čtyři chlapi a ... (viz tajenka)!“

Křížovku poskytl Vydavatelství Balzám

Pomůcka:	Rámus	Kolem	Namáhavě nasunouti	Nejdůležitější složka dne	2. DÍL TAJENKY	Často si hrájí	Společenská hra s čísly	Býv. člen vědecké instituce	Český básník
Způsob držení zbraně (zast.)						Nedostatek potravin			
Přiležitostná koupě						Léta Myty			
Bodavý hmyz					Obyvatel Sumatry Opět				
Africký slon				Podnik Díly					Vodní rostliny
1. DÍL TAJENKY							Název písmena Amulety		
	Výplata	Neúplně Opékat na tuku					Temno Jitro		
Vepř						Český prozaik Opravný lodí			
Pohyby ve vzduchu					4. DÍL TAJENKY Anglicky „Jaska“				
Možná				Minulého roku Sportovní člun				Mořský láčkovec	Ostnoploutvé ryby
Iniciály herce a senátora Topfera			Druh cukroví Neobutá						
	Strachy Ruční nástroj na žnutí						Nápoj Herec v pantomimě		
Zájmeno přivlastňovací					Jihoam. hlodavec 3. DÍL TAJENKY				
Plemeno				Alžírská měnová jednotka					
Opeřený obratlovec					Chyby				

Znění tajenky křížovky z minulého čísla:

„vůbec nebolí“

jméno.....tel. spojení.....
adresa.....
znění tajenky.....

PIVOVARY STAROPRAMEN
Úspěšní luštitelé získají pivní ceny od společnosti Pivovary Staropramen. Pivovary Staropramen jsou druhým největším výrobcem piva v České republice a svým zákazníkům nabízejí nejširší portfolio pivních značek. To tvoří značky Staropramen - Ležák, Granát, Světly, Černý, Braník, Ostrava a pivní speciály Velvet a Kelt. Nabídku doplňují belgická piva Stella Artois, Hoegaarden, Leffe a Belle-Vue Kriek. Společnost provozuje také vlastní síť značkových hospod Staropramen. Neznámější je hospoda Potrefená husa, kterou můžete navštívit již v osmi městech.
Více informací najdete na: www.pivovary-staropramen.cz.

- PIVOVARY STAROPRAMEN**
Výherci z minulého čísla:
- Ladislav Špaček
Zderazská 1293
Radotín
 - František Dvořák
Sídliště 1077/17
Radotín
 - Tomáš Jucovič
Žitavského 525
Zbraslav

V případě, že se chcete zúčastnit slosování o věčné ceny, zašlete nebo doneste vyluštěné znění tajenky vepsané do ústřížku pod křížovkou. Ústřížek odstříhnete a doručíte na adresu redakce: V. Balého 23, 153 00 Praha - Radotín. Na obálku napište heslo KŘÍŽOVKA, kontaktní adresu nebo telefonní číslo. Do slosování budou zařazeni pouze úspěšní luštitelé tajenky. Výherci si svoji výhru mohou převzít na adrese redakce. Ústřížky s vyluštěným textem budou zařazeny do slosování, pokud dojdou do redakce nejpozději do 4.3.2010.

NEŽ VYJEDEME DO HOR

JAK VYBRAT LYŽAŘSKÉ BOTY

Dnes bychom Vám rádi poskytli několik rad, jak správně postupovat při výběru vhodných lyžařských bot.

Lyžařské boty jsou jednou z nejdůležitějších částí lyžařského vybavení a jejich výběr bychom rozhodně neměli podcenit. Podobně jako u klasických bot vás může špatný výběr velmi mrzet a poznáte ho hned po prvním dopolední strávení na svahu.

Nejprve si musíte uvědomit, do jaké kategorie lyžařů patříte. Začátečník by měl v každém případě hledat měkčí botu, která je uzpůsobena na příjemné celodenní nošení. Výjimku tvoří lyžaři s větší tělesnou hmotností, kteří by měli volit spíše univerzální obuv, která má obecně středně tvrdou kostru.

Nejtvrdší v nákleku jsou lyžařské boty pro výkonnostní / sportovní lyžaře (tzv. race modely). U takových bot neočekávejte velké pohodlí, ale dokonalý přenos síly a kontrolu nad lyží.

Zenám lze jednoznačně doporučit, aby vybíraly z dámských modelů bot, které mnohem lépe odpovídají dámské stavbě a tvaru nohou. Také bývají větší a teplejší, což většina žen ocení.

U dětí je výběr lyžařských bot složitý vzhledem k rychlému růstu chodidla, s tím si ale musí každý rodič poradit. U dětí se obecně doporučuje klást důraz především na pohodlí a na to, aby noha nepromrzla.

Po zvolení vhodné kategorie nyní zbývá přikročit k tomu nejdůležitějšímu, tedy k výběru konkrétního modelu od konkrétního výrobce. Samozřejmě nelze doporučit jeden určitý model pro každou kategorii. Proto je třeba držet se několika důležitých zásad, které jsou klíčovými pro správný výběr lyžařských bot.

Častou chybou je volba špatné velikosti, kdy kupující vybírá příliš velké boty v domněnku, že potřebuje dost

místa na silné zimní ponožky. Lyžáky se vybírají přesně na velikost nohy, nebo max. + 0,5 cm volného prostoru, u dětí až + 1,5 cm. Naopak u sportovních lyžáků by neměl být volný prostor žádný. Není potřeba se obávat, že by se do boty nevešel alespoň 1 pár kvalitních teplých ponožek. Po několika hodinách lyžování se nově boty vyšlápnu a vnitřní botička povolí. Při samotném zkoušení boty je především třeba po určitý čas v lyžácích zůstat. Některé problémy a nepříjemnosti se totiž nemusí objevit nutně ihned po nasazení boty.

Ve vhodné velikosti nesmí lyžařská bota nikde tláčit, drít či škrtit. Zároveň by se noha v botě neměla téměř hýbat. Klidně vyzkoušejte několik různých modelů od více výrobců, a to i když si myslíte, že právě zkoušený model je ideální. Důležité je vybrat nejprve několik vhodných, dobře padnoucích modelů a až pak hledět na cenu, ne naopak. Co ušetříte při nákupu bot v obchodě s lyžařským vybavením, můžete pak draze zaplatit v zimě na sjezdovce. Rozhodně se nevyplatí s výběrem spěchat, udělejte si čas a určité vyzkoušejte více modelů.

Poslední tři rady:

- » vnitřní botička po pár dnech lyžování povolí (0,5 cm), i to je třeba brát při výběru v úvahu
- » bota bude na sněhu tvrdší, jelikož každý plast při nižší teplotě více či méně tvrdne
- » nespokojte se s originální vložkou, speciální stélka na míru poskytne noze maximální oporu, umožní lepší usazení, zmírní únavu a také vytvoří v botě více prostoru.

Dan Hájek,
Ski a Bike Centrum Radotín

Více informací nejen o typech lyžařských bot naleznete na www.skiservis.cz.